

2017-09-11

Finansdepartementet

Gem 2017:0194

**Remissvar Kvalitet i välfärden- bättre upphandling och uppföljning SOU 2017:38
Fi2017/02150/K**

Sveriges Läkarförbund har beretts tillfälle att yttra sig om delbetänkandet *Kvalitet i välfärden – bättre upphandling och uppföljning*. Läkarförbundet tackar för möjligheten att yttra sig och vill lämna följande synpunkter.

Sammanfattningsvis anser Läkarförbundet att

- Fler och mer omfattande register ökar den administrativa bördan.
- Det krävs konkreta förslag på hur icke-offentliga aktörer ska kunna driva verksamhet i enlighet med de riktlinjer som presenteras.
- Utredningen inte tar hänsyn till potentiella negativa samhällsekonomiska konsekvenser som kan uppstå till följd av förslagen.
- Patienter ges möjlighet att listas på läkare.

Utredningen handlar bland annat om förutsättningarna för att Sverige ska kunna ha en mångfald av vårdgivare i hälso- och sjukvården. Läkarförbundet anser att en mångfald av vårdgivare ger ett värde för patienterna. Möjligheten för svenska läkare att vara sina egna chefer och att driva verksamheter utifrån andra ramar än de som gäller i övriga landstinget har positiva effekter såväl för patienter som för den allmänna effektiviteten i vården. Utredningen ger uttryck för ett tvetydigt förhållningssätt till icke-offentliga vårdgivare; å ena sidan poängteras att kontrollmekanismerna som krävs för att följa upp extern verksamhet är en belastning för landstingen, å andra sidan beskriver man i utredningen att det är önskvärt med bättre förutsättningar för icke-vinstdrivande privata utförare. Det föreslås bland annat att idéburna aktörer eventuellt kan få möjlighet till undantag från vissa regler och begränsningar. En minskad byråkratisk börda och sänkta trösklar är förstås välgörande, men det får inte ske i form av en kompromiss med kraven på kvalitet och att alla vårdgivare behandlas lika.

Sveriges Läkarförbund anser att andra förändringar av förutsättningarna för icke-offentliga vårdgivare krävs för att nå utredarens ambition. Vi efterfrågar fler konkreta förslag på hur icke-offentliga vårdgivare ska kunna driva verksamhet i enlighet med de nya riktlinjer som presenteras i detta betänkande samt i huvudbetänkandet om vinstbegränsning för välfärdsutövare som presenterades 2016 (i SOU 2016:78).

Läkarförbundet förespråkar att patienter listas på en specifik läkare, och inte en vårdinrättning, vilket ger bättre förutsättningar för långsiktighet i vården och främjar små verksamheter i stället för stora koncerner. Att ha listning på läkare har visat sig ge goda förutsättningar för att bygga ut primärvården i andra länder.

Utredningen föreslår att de nuvarande systemen för att registrera och övervaka vårdgivare och deras vårdproduktion stärks och görs obligatoriska. Sveriges Läkarförbund vill höja ett varningens finger för att fler och mer omfattande register ökar den administrativa bördan och därmed fungerar menligt för vårdgivare oavsett ägandeform. Registren bör avgränsas till det nödvändigaste som krävs för att huvudmannen ska kunna fullgöra sina åtaganden.

Utredningens slutsats att sammanhållna insatser för individen är ett viktigt mål att sträva efter är en uppfattning Sveriges Läkarförbund delar. Det är därför en av Läkarförbundets prioriterade frågor att varje patient ska ha en listad läkare. Listning på läkare i primärvården är en viktig åtgärd för patienten, då det stärker förutsättningarna för läkarkontinuitet och samverkan i vården med andra professionsgrupper.

Läkarförbundets uppfattning är att de kvalitetsmarkörer som finns tillgängliga är tillräckligt tydliga för att styra efter dessa istället för att använda ytterligare regleringar och begränsningar.

Utredningens redogörelse för samhällsekonomiska konsekvenser förefaller vara inriktad på att beskriva de positiva effekterna av förslagen. Så omfattande förändringar av förutsättningarna för icke-offentliga aktörer innebär att vissa av dem inte kommer att fortsätta sin verksamhet. Detta kommer att innebära problem för enskilda patienter att få sitt vårdbehov tillgodosett. Dylika effekter diskuteras inte i konsekvensanalysen.

Med vänlig hälsning

SVERIGES LÄKARFÖRBUND

Heidi Stensmyren
Ordförande

Joakim Skoog
Utredare